

МІЖНАРОДНЕ МОРСЬКЕ ПРАВО: ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ ТА РОСІЙСЬКА АГРЕСІЯ

19 квітня 2019 року в Інституті законодавства Верховної Ради України проведено круглий стіл «Впровадження стандартів міжнародного морського права в умовах європейської інтеграції України».

Актуальність теми заходу зумовила широкий інтерес до нього представників профільних парламентських комітетів, Військово-Морських Сил України, Державної служби морського та річкового транспорту, Морської пошуково-рятувальної служби, науковців-правознавців та фахівців-практиків.

У вступному слові, привітавши учасників зібрання, перший заступник директора Інституту законодавства, член-кореспондент НАН України, Надзвичайний і Повноважний Посол України *Євген Бершеда* наголосив на великій значущості дотримання міжнародного морського права для України як морської держави, не лише з огляду на потребу подальшого розвитку національного морського господарського комплексу, але і зважуючи на необхідність правового врегулювання ситуації, що склалася в Азовському та Чорному морях через агресивні дії Російської Федерації.

Заступник начальника штабу Військово-Морських Сил України, капітан першого рангу *Андрій Риженко* охарактеризував міжнародну договірну базу в контексті її впливу на практичні можливості українського військового флоту. Він звернув увагу на істотні практичні ризики у сфері оборони, що випливають із продовження дії Договору між Україною та РФ про співробітництво у використанні Азовського моря і Керченської протоки від 2003 року в умовах російської агресії. Доповідач розповів про особливості реалізації Конвенції про режим проток 1936 року під час присутності у Чорному морі кораблів держав НАТО та вказав на непоодинокі випадки ухилення РФ від виконання цього документа у тимчасово окупованому Криму.

Професор кафедри Національного університету «Одеська юридична академія» *Тимур Короткий* навів свідчення застосування названого вище Договору про співробітництво від 2003 року в умовах проваджень за позовами України проти РФ у Міжнародному трибуналі з морського права та в арбітражі, утвореному згідно з вимогами Конвенції ООН про морське право від 1982 року. За його словами, існує реальна потреба у виробленні нашою державою ретельного плану дій за умов денонсації цього договору з державою-агресором.

Продовжуючи обговорення, заступник директора казенного підприємства «Морська пошуково-рятувальна служба» *Володимир Работньов* висвітлив проблеми практичної реалізації в Україні міжнародних конвенцій, а також положень директив і регламентів ЄС у сферах морського транспорту та господарства, передбачених до імплементації у національне законодавство Угодою про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Він, зокрема, відзначив актуальність здійснення якісного й оперативного перекладу цих документів на державну мову із забезпеченням дотримання сталої термінології та вчасного оприлюднення відповідних нормативних текстів за умов їх постійного оновлення. Промовець також вказав на істотний негативний вплив Договору між Україною та РФ про співробітництво у використанні Азовського моря і Керченської протоки від 2003 року на ситуацію у сфері безпеки судноплавства та морських перевезень у цих регіонах.

Головний науковий співробітник Інституту законодавства, професор *Борис Бабін* у своєму виступі детально зупинився на роз'ясненні специфіки застосування норм міжнародного гуманітарного права до ситуації в акваторії Азовського та Чорного морів в умовах російської агресії та висловив пропозицію щодо урахування правового режиму прибережних вод Азову в процесі реалізації Мінських угод. Науковець також вказав на наявні, на його погляд, істотні негативні наслідки від тривалої неучасті України у Конвенції про працю в морському судноплавстві 2006 року та у Паризькому меморандумі про взаємне порозуміння щодо контролю суден державою у порту 1982 року.

Доцент кафедри Національного університету кораблебудування ім. адмірала Макарова *Ганна Сандюк* розповіла про особливості реалізації вимог правових актів ЄС у сфері суднобудування. Вона на конкретних прикладах висвітлила практичні ризики для цієї галузі, зумовлені російською агресією, та окреслила специфіку розвитку вітчизняного суднобудування в умовах зближення України з Європейським економічним простором.

Під час дискусії питання щодо окремих аспектів реалізації в Україні міжнародних угод та норм європейського права у сфері морського господарства порушували також співробітники Інституту законодавства, Дипломатичної академії, Інституту міжнародних відносин Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, Морської адміністрації, Асоціації морських агентств України, Інституту ВМС, Одеського державного екологічного університету та Одеської морської академії.